

MOTION

Vänsterpartiet Håbo
2018-12-30

Gällande Håbo kommuns politiska organisation samt arvodesregler

På grundval av det svenska folkstyrets principer kan vi forma ett samhälle där alla individer känner sig delaktiga och jämlika. Enligt regeringsformens inledande paragraf vilar vår demokrati på fri åsiktsbildning och allmän och lika rösträtt. Genom tilltron till detta vårt demokratiska system och med respekt till varje individs likvärdiga värde skapas en bred acceptans för rättssamhället och det mandat det fria valet skapar.

En grundläggande förutsättning för detta är även att de beslut som fullmäktige beslutat om fullföljs och efterlevs. Med anledning av beslut KS 2018/00168 nr 81826 *förslag till förändrad politisk organisation samt arvodesregler att gälla för kommande mandatperiod, beslutspunkt 9*, samt erfarenhet från sammanträden hösten 2018 föranleder denna motion.

Beslutets lydelse § 9:

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hanteringen av insynsplatser i nämnder och styrelser för de partier som inte har en egen plats. Utredningen ska vara klar och beslutas i samband med beslut av övriga styrdokument som ska gälla från 2019-01-01.

Förslag till ändring i fullmäktige- och nämndernas arbetsordning

Närvarorätt

Närvarorätt regleras i kommunallagens 4 kapitel 28 §. Bestämmelsen är avsedd att tillgodose de förtroendevaldas intresse av information och omfattar alla förtroendevalda. Kommunallagen ger fullmäktige möjlighet att reglera närvarorätten i sitt reglemente. Beslutet får även innefatta att den förtroendevalde ges rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

I de allmänna valen har det blivit alltmer vanlig att små- och lokala- partier tagit plats i fullmäktige, vilket inneburit sammansatta majoriteter eller minoritetsstyre. De politiska besluten riskerar därigenom att bli oförutsägbara och eller instabila. Exempelvis kan det resultera i att nämndernas förslag inte vinner gehör i den majoritet som återfinns i fullmäktige, inte minst på grund av brister i informationsöverföring. Konstitutionsutskottet (KU) menade även i förarbetet till kommunallagen att de mindre partiernas intresse av information och insyn bör tillgodoses. KU menar att det kan ske på många sätt, varav en är närvarorätt ett annat regelbundna informationsmöten och att handlingar och protokoll tillsänds dem samtidigt som till ledamöterna. Andra stöd som diskuterades var arbetsrum och skrivhjälp.

Vänsterpartiet delar konstitutionsutskottets uppfattning att öppenhet och transparens i beslutsprocessen är av betydande vikt för att finna utrymme för delaktighet och jämlikhet i våra valda församlingar.

I enlighet med kommunallagen ges tjänstgörande ersättare likvärdiga befogenheter som en ordinarie ledamot. Med anledning av ökningen av sammansatta konstellationer vill vi se en ordning där fler partiers röster blir uttalade i ett tidigt skede. Vi föreslår utökade befogenheter som ersättare och införande av närvarorätt för de partier som inte getts plats i nämnd eller styrelse.

Vi tror på att med respekt till varje individs likvärdiga värde skapas en bred acceptans för rättssamhället och det mandat det fria valet skapar.

Yrkande

Att fullmäktige beslutar att närvarande ersättare i nämnd och kommunstyrelse ges rätt att få sin mening antecknat i protokollet.

Att fullmäktige beslutar att samtliga partier i fullmäktige, med en person per tillfälle, ges möjlighet till närvarorätt i nämnd eller kommunstyrelse där partiet inte finns representerat.

Att fullmäktige beslutar att förtroendevald som deltar i nämnd eller kommunstyrelse i form av närvarorätt ges möjlighet att få sin mening antecknat i protokollet.

Att fullmäktige beslutar att samma ersättningsregler gäller för person med närvarorätt som för ledamot, en person per parti och tillfälle.

Avgörande vid omröstning

I kommunallagen 26 § finns regler om röstplikt i ärenden som innefattar nämndernas myndighetsutövning mot enskild, av rättssäkerhetsintresse bör varje ledamot delta i avgörandet. I kommunallagens 25 § första stycket framgår rätten att avstå från att delta i beslut. I det senare kan det exempelvis handla om en förtroendevald som ställt ett tidigare yrkande som fallit i en förberedande omröstning i fullmäktige eller nämnd. Regeln innebär att ledamot inte har skyldighet att rösta på fler förslag än sitt eget och att ledamot därmed inte behöver ta ställning i den slutgiltiga omröstningen. Ordförandes tillkännagivande vid lika röstetal anges i lagen som ett undantag från regeln. Ordförande måste se till att ett beslut kommer till stånd och avge en avgörande röst. Av den anledningen bör det i arbetsordningen framgå att vid votering alltid tjänstgörande ordförande avger sin röst sist i ordningen av avlagda röster.

Yrkande

Att fullmäktige beslutar att i fullmäktige-, kommunstyrelse och nämndernas arbetsordning införa en regel om att tjänstgörande ordförande alltid avlägger sin röst sist.

För vänsterpartiet Håbo

Robin Jande

Charlotta Bjälkebring Carlsson